

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عنوان و نام پدیدآور: آینده‌ی روشن با سهام/ به سفارش بورس اوراق بهادار تهران
(شرکت سهامی عام): ترجمه‌ی آزاد الهه ابراهیمی
مشخصات نشر: تهران: نوای مدرسه، ۱۳۸۷.
مشخصات ظاهری: ۱۶ ص.: مصور، جدول.
شابک: 964-978-2874-26-2

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

یادداشت: عنوان اصلی: The real experience of investing in the stock markett
موضوع: سهام.

موضوع: بورس-- ایران.

موضوع: سرمایه‌گذاری.

شناسه افزوده: ابراهیمی، الهه، ۱۳۵۰. مترجم.

شناسه افزوده: بورس اوراق بهادار تهران.

رده بندی کنگره: ۱۳۸۷ / آ ۹ / ۴۶۶ HG

رده بندی دیویی: ۳۳۲ / ۶۳۲۲

شماره کتابشناسی ملی: ۱۲۹۶۱۶۳

به سفارش بورس اوراق بهادار تهران
(شرکت سهامی عام)

• آینده‌ی روشن با سهام

• ناشر: نشر نوای مدرسه

• ترجمه آزاد: الهه ابراهیمی

• بازآفرینی: اعظم تبرایی

• طراح گرافیک: راحله احسانی

• مشاور فنی: مهدی ملکوتیان

• چاپ اول تابستان ۱۳۸۷

• تیراژ: ۱۵۰۰۰

• لیتوگرافی: آران

• حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

شابک: 978-964-2874-26-2

ISBN: 978-964-2874-26-2

• نشانی: تهران، ایرانشهر شمالی، نرسیده به طالقانی،

ساختمان اداری ۱۳۰، طبقه دوم، واحد ۵

تلفن: ۸۸۸۲۰۵۸۳ تلفکس: ۸۸۸۲۲۸۴۵

قسمت اول

- ۲ آیا شما رویایی دارید؟
- ۴ ابتدا برنامه‌ریزی کنید
- ۵ هیچ چیز ۱۰۰ درصد مطمئن نیست!
- ۵ بازار سرمایه چیست؟
- ۶ سهام و اوراق مشارکت
- ۶ چگونه می‌توانم در بازار سهام
- ۷ راهبرد سرمایه‌گذاری خود را طرح‌ریزی کنید
- ۸ قبل از سرمایه‌گذاری اصول سرمایه‌گذاری
هوشیارانه در بازار سهام را یاد بگیرید

قسمت دوم

- ۱۰ بازار سهام چگونه عمل می‌کند
- ۱۱ نحوه‌ی انجام معامله ...
- ۱۳ قبل از انجام معامله ...
- ۱۴ نشانی

قسمت اول

آیا شما رویایی دارید؟

قدم اول: برای یک سرمایه گذاری موفق "شناخت اصول اولیه‌ی سرمایه گذاری" لازم است. برای برداشتن قدم اول ضروری نیست نابغه باشید و یا پول و ثروت فراوانی داشته باشید. مهم این است که شروع کنید درست و عمل کنید.

همه‌ی ما آرزوهایی داریم. بیش‌تر ما آرزوی آینده‌ایی را داریم که از نظر مالی تأمین شده باشد و دغدغه‌ی مالی نداشته باشیم. طوری که بتوانیم هر آنچه را که دوست داریم بخریم. مانند ماشین اسپرت رویایی مان و یا ویلایی لوکس با استخر و تمام امکانات دیگر. عده‌ایی از ما به مسافرت علاقه‌مندیم و دوست داریم دور دنیا سفر کنیم.

برای رسیدن به چنین آرزوهایی به یک چیز نیازمندیم و آن «پول» است. اما پول روی درخت سبز نمی‌شود. پول زمانی افزایش پیدا می‌کند که ما آگاهانه و عاقلانه پس‌انداز و سرمایه‌گذاری کنیم. ما باید برای آینده‌ی مالی روشن خود برنامه‌ریزی کنیم. یکی از مهم‌ترین چیزهایی که باید برای رسیدن به این مهم بدانیم "روش‌های تأمین رفاه مالی است" هیچ‌کس در بدو تولد روش صحیح پس‌انداز و سرمایه‌گذاری را نمی‌داند.

ما می‌توانیم سرمایه‌گذاری کنیم! این کار از آنچه تصور می‌کنید آسان‌تر است.

- من پول کافی ندارم. همه‌ی پول‌هایم را خرج کرده‌ام.
- من هنوز جوان هستم و وقت زیادی برای فکر کردن به سرمایه‌گذاری دارم.
- سخت کار می‌کنم تا پول کافی به‌دست آورم.
- نمی‌دانم چگونه پس‌انداز یا سرمایه‌گذاری کنم.
- سرمایه‌گذاری، کار پر ریسکی است! می‌ترسم پولم را از دست بدهم.

شاید شما اینک فکر کنید :

با کم شروع کنید!! در جوانی شروع کنید!!

هر چه زودتر شروع کنیم، پول بیش تری به دست می آوریم.
اگر پولمان را سرمایه گذاری کنیم، ارزش پولمان رشد می کند.
و این رشد مانند یک معجزه است؛ همان معجزه سود سرمایه گذاری.

سال	۵ درصد	۱۰ درصد	۱۵ درصد	۲۰ درصد
۱	۱۰,۰۰۰ ریال	۱۰,۰۰۰ ریال	۱۰,۰۰۰ ریال	۱۰,۰۰۰ ریال
۵	۱۲,۸۰۰ ریال	۱۶,۱۰۰ ریال	۲۰,۱۰۰ ریال	۲۴,۹۰۰ ریال
۱۰	۱۶,۳۰۰ ریال	۲۵,۹۰۰ ریال	۴۰,۵۰۰ ریال	۶۱,۹۰۰ ریال
۱۵	۲۰,۸۰۰ ریال	۴۱,۸۰۰ ریال	۸۱,۴۰۰ ریال	۱۵۴,۱۰۰ ریال
۲۰	۳۳,۹۰۰ ریال	۱۰۸,۳۰۰ ریال	۳۲۹,۲۰۰ ریال	۹۵۴,۰۰۰ ریال

این جدول به وضوح نشان می دهد که به تعویق انداختن سرمایه گذاری تا چه اندازه باعث ضرر و زیان می شود. با یک مثال ساده می توان به این واقعیت پی برد که هر چه زودتر سرمایه گذاری کنیم برنده تریم.

یک مثال:

اگر شما در سن ۲۰ سالگی
۵۰۰,۰۰۰ ریال را به مدت ۱۰ سال با
میانگین بازده ۱۵ درصد در سال
سرمایه گذاری کنید؛ بعد از ۱۰ سال،
سرمایه گذاری شما سودی معادل
۱,۵۲۲,۷۰۰ ریال می باشد. اگر دوست
شما در سن ۳۰ سالگی ۱,۰۰۰,۰۰۰
ریال سرمایه گذاری کند؛ زمانی که
هر دوی شما به سن ۵۰ سالگی
برسید، ۵۰۰,۰۰۰ ریال شما، معادل
۲۴,۹۲۱,۳۰۰ ریال سود خالص خواهد
بود؛ در حالی که دوست شما در این
سن فقط ۱۶,۳۶۶,۵۰۰ ریال به دست
آورده است.

اشتیاق برای شروع سرمایه‌گذاری: ابتدا برنامه‌ریزی کنید!

سرمایه‌گذاری که مناسب چارچوب زمانی اهداف شماست (بلندمدت یا کوتاه مدت) تصمیم بگیرید.

- لیستی از اهداف خود را تهیه کنید.

۳ - چگونه پول خود را افزایش دهیم؟
"مطمئن‌ترین راه این است که پولم را در یک بانک بگذارم و سود آن را بگیرم"

این یکی از راه‌هایی است که پول شما در مدت کوتاه افزایش پیدا می‌کند.

سرمایه‌گذاری کوتاه مدت: پول خود را در

جایی قرار دهید که علاوه بر مطمئن بودن جای آن، سود هم به آن تعلق بگیرد. شما می‌توانید پول‌های خود را در حساب‌های پس‌انداز و سپرده‌های مدت‌دار قرار دهید که از این طریق به پول شما یک سود تضمینی پیوسته تعلق

می‌گیرد. این روش بهتر از این است که پول‌هایتان را داخل کلک نگه دارید. اما اگر به لیست رویاها و اهداف خود نگاه کنید، می‌بینید برای رسیدن به بعضی از رؤیاهایتان به پول بیش‌تری نیاز دارید، مثل خریدن ویلا و یا ثروتمند شدن در سن جوانی. بنابراین لازم است که برای مدت طولانی‌تری سرمایه‌گذاری کنید.

سرمایه‌گذاری بلند مدت: یعنی شما به این

امید با پول خود چیزی می‌خرید که با گذشت زمان به ارزش آن افزوده شود و بتوانید آن را با قیمت بیش‌تری به شخص دیگری بفروشید.

به‌عنوان مثال، شما با کسی شریک می‌شوید و کار و کسبی را شروع می‌کنید و در اداره‌ی روزانه‌ی آن تلاش می‌کنید. با این امید که سرمایه‌ی شما گسترش یابد و ارزش بیش‌تری پیدا کند. البته روش دیگری هم برای شراکت وجود دارد به این صورت که شما می‌توانید در چندین شرکت موفق شریک شوید بدون این‌که برای اداره‌ی روزانه‌ی آن شرکت‌ها تلاشی بکنید، حتی می‌توانید شراکت خود را بفروشید و یک شراکت جدید را با پول

کم‌تر یا بیش‌تر، خریداری کنید، این سرمایه‌

گذاری در بازار سهام (بورس) است.

"شنیده‌ایم که ممکن است مردم به راحتی تمام پول خود را ظرف یک روز از دست بدهند"

"این در مورد من صدق نمی‌کند، این کار نیاز به متخصصانی دارد که از تمام فوت و فن کار، آگاه

باشند"

"من باید مطمئن شوم که نحوه‌ی پس‌انداز من مطمئن است"

برای شروع برنامه‌ریزی، باید سه نکته‌ی زیر را در نظر بگیرید:

۱. وضعیت مالی کنونی خود را بشناسید.

۲. اهداف مالی خود را تعیین کنید.

۳. در مورد روش خود برای افزایش پولتان تصمیم بگیرید.

۱- وضعیت مالی کنونی خود را بشناسید.

• نگاهی صادقانه به شرایط مالی کنونی خود بیندازید. اول درآمد و هزینه‌ی خود را بدانید. جهت شروع پس‌انداز، ابتدا با پرداخت به خودتان شروع کنید. خود را در بالای فهرست هزینه‌هایتان قرار دهید. درصدی از درآمد هر ماه خود را با توجه به بدهی‌هایی که دارید به خود اختصاص دهید و این‌گونه به آسانی پس‌اندازی برای سرمایه‌گذاری ایجاد کنید.

• یک سرمایه‌گذار باهوش و زیرک باشید، همیشه پول کافی برای موارد اضطراری کنار بگذارید. بعضی افراد برای اطمینان، بیش از ۶ ماه از درآمدشان را به‌صورت پس‌انداز نگه می‌دارند.

• اگر شما جزو آن گروه از افرادی هستید که بی‌رویه خرج می‌کنید و نمی‌توانید پس‌انداز کنید، در خرج کردن بیش‌تر دقت کنید... اگر بدانید که با جمع شدن هزینه‌های بسیار اندک و غیرضروری طی یک سال چه مبلغ پول پس‌انداز خواهید کرد، بسیار متعجب می‌شوید.

پس‌اندازهای کوچک + زمان + سود = پول زیاد بگذارید این را ثابت کنیم! هزینه‌ی یک بطری

نوشیدنی برای

شما چقدر

است؟ اگر

شما روزی یک

بطری نوشیدنی

به قیمت ۱۰۰۰

ریال بخرید،

مجموعاً ۳۶۵،۰۰۰

ریال در سال می‌شود. اگر این مبلغ را با ۱۰در صد

سود سالانه پس‌انداز کنید، طی پنج سال ۵۸۸،۰۰۰

ریال رشد می‌کند و تا پایان ۲۰ سال به ۲،۴۵۵،۰۰۰

ریال می‌رسد.

۲- اهداف خود را تعیین کنید.

برای چه می‌خواهید پس‌انداز یا سرمایه‌گذاری کنید؟

- مدت زمانی را که برای سرمایه‌گذاری پولتان نیاز دارید تعیین کنید تا هوشیارانه در مورد ابزار

هیچ چیز ۱۰۰ درصد مطمئن نیست!

و کوتاه مدت و سرمایه گذاری پربازده، پرریسک و بلند مدت توزیع می کنند. با این روش دیگر نیازی به نگرانی در مورد تورم نیست. قبل از این که برای سرمایه گذاری تصمیم بگیرید، توصیه می شود که با یک متخصص در این زمینه مشورت کنید.

همیشه به خاطر داشته باشید:

ریسک بیشتر = بازده بیشتر

حدود تحمل خود را در مقابل ریسک بدانید، با سرمایه گذاری ها آشنا شوید، سپس تصمیم بگیرید

البته شما هرگز نباید فکر کنید راه ۱۰۰ درصد مطمئن برای افزایش پولتان وجود دارد. هیچ چیز ۱۰۰ درصد مطمئن نیست، حتی اگر پولتان را زیر تشکتان پنهان کنید. اگر تمام پولتان را در یک حساب پس انداز بگذارید و سود کم آن با تورم ارتباط نداشته باشد، این راه هم راه مطمئن نیست. زیرا در آن صورت با گذشت زمان ارزش پول شما به اضافه سودی که با تورم ارتباط نداشته باشد ناچیز خواهد شد. به همین دلیل بسیاری از سرمایه گذاران، سرمایه گذاری هایشان را بین سرمایه گذاری های کم بازده، کم ریسک

بازار سرمایه چیست؟

سرمایه گذاری در بازار سرمایه یک سرمایه گذاری بلند مدت است. بدین ترتیب، سرمایه گذارانی که از بازار سرمایه استفاده می کنند؛ دارای افق سرمایه گذاری بلندمدت هستند و هدف اصلی آن ها نقدینگی نیست، بلکه هدف آن ها بازده بیشتر و رشد سرمایه است. سرمایه گذاری در بازار سرمایه، اساساً به معنی مالکیت سهام چندین شرکت است که متخارج آن ها با پولی که شما می خواهید

سرمایه گذاری کنید، متناسب است. ارزش سهام به طور معمول افزایش پیدا می کند. اما اگر شرکت وضعیت بدی پیدا کند، ممکن است از ارزش سهامش کاسته شود. در مقابل، شما می توانید با خریدن اوراق مشارکت به شرکت ها وام دهید و یک سود منظم مورد توافق و نیز مبلغ اولیه خود را دریافت کنید.

آیا می دانید که بازده سرمایه گذاری حاصل از سهام و اوراق مشارکت، معاف از مالیات است؟

است را، عرضه ی اولیه و گاهی بازار اولیه می نامند. اما جایی که اوراق بهادار پس از عرضه ی عمومی، میان خریداران و فروشندگان مختلف معامله می شود و سود حاصل از این معاملات به شرکت ناشر نمی رسد را بازار ثانویه، یا بازار دست دوم می نامند.

شرکت های جدید یا شرکت های موجود، که قصد افزایش سرمایه را دارند، دو نوع اوراق بهادار را به عموم عرضه می کنند ۱- سهام ۲- اوراق مشارکت. آن ها این اوراق را از طریق پذیره نویسان، شرکت های تأمین سرمایه و شرکت هایی که از فروش این اوراق بهادار کسب سود می کنند، به مردم می فروشند. این فرآیند، که فروش اوراق بهادار برای اولین بار به سرمایه گذاران

سهام و اوراق مشارکت

جدول زیر ویژگی‌های اصلی سهام و اوراق قرضه را مقایسه می‌کند.

سهام	موضوع مقایسه	اوراق مشارکت
خیر	سود ثابت دریافت می‌کنید	بله
بله	شریک و دارای حق رأی هستید	خیر
خیر	درآمد منظم دریافت می‌کنید	بله
بله	زمانی که شرکت رشد می‌کند پول شما افزایش می‌یابد و برعکس	خیر
خیر	دارای تاریخ سررسید است	بله

بیش‌تر مردم ترجیح می‌دهند که سرمایه‌گذاری را انتخاب کنند که بازده زیاد با ریسک کم داشته باشد، اما همیشه به خاطر داشته باشید که ریسک بالاتر = بازده بالاتر. سرمایه‌گذاری در اوراق مشارکت دارای ریسک کمی است، اما سرمایه‌گذاری در سهام بازده بالاتری دارد.

چگونه می‌توانم در بازار سهام "بورس" سرمایه‌گذاری کنم

صندوق با افزایش و کاهش ارزش سهام و اوراق مشارکت موجود در صندوق، افزایش یا کاهش می‌یابد. با این حال، شما باید حق‌الزحمه‌ای برای مدیریت حرفه‌ای صندوق بپردازید. مزیت اصلی صندوق سرمایه‌گذاری مشترک این است که شما می‌توانید با مبلغی اندک در آن صندوق سرمایه‌گذاری کنید و صندوق به‌طور خودکار سهم شما را در میان سهام شرکت‌های مختلف متنوع می‌سازد. صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک دارای نقدشوندگی زیادی هستند، زیرا شما می‌توانید سهامتان را در هر زمان به وجه نقد تبدیل کنید. البته شما هیچ‌وقت کنترلی بر سرمایه‌گذاری‌تان ندارید. شما مانند یک مسافر در ماشین شخص دیگری نشست‌اید و مجبورید که به راننده اعتماد کنید. همچنین فراموش نکنید که قبل از انتخاب صندوق، در مورد جزئیات آن تحقیق کنید.

سهام: با خرید سهام، شما مالک بخشی از شرکتی می‌شوید که سهام آن را خریده‌اید و فقط زمانی از خرید این سهام سود می‌برید که شرکت سود به‌دست آورده باشد. وقتی که شرکت سود می‌برد، شما هم سود سرمایه را دریافت می‌کنید یعنی می‌توانید سهامی که مالک آن هستید را به قیمت بیش از قیمت خرید آن بفروشید. شما می‌توانید سود تقسیمی سهام یا سود سهام شرکت را نیز دریافت کنید. با این حال، اگر شرکت وضعیتی بدی پیدا کند، سهام آن با قیمت پایین‌تر به فروش می‌رسد و سود تقسیمی هم ممکن است کاهش یابد یا اصلاً پرداخت نشود. سهامدار به‌عنوان مالک در اداره‌ی شرکت‌ها و در مجمع سالانه‌ی سهامداران، دارای حق رأی می‌باشد.

اوراق مشارکت: یعنی شما به یک شرکت وام می‌دهید و شرکت هم قول می‌دهد که پول شما را در آینده به اضافه‌ی مبلغ سود مورد توافق به شما بازگرداند. اوراق مشارکت دو دسته هستند: ۱- اوراق مشارکت دولتی؛ این اوراق توسط دولت منتشر می‌شود. ۲- اوراق مشارکت شرکتی؛ این اوراق توسط شرکت‌های خصوصی منتشر می‌شوند. اوراق مشارکت دولتی نسبت به اوراق مشارکت شرکتی ریسک کم‌تری دارند، زیرا دولت سود و سرمایه‌ی اولیه را ضمانت می‌کند.

مؤسسات کارگزاری: کارگزار، حلقه‌ی اتصال شما با بورس اوراق بهادار است. او معاملات شما را بر اساس کارمزد انجام می‌دهد، کارگزار نه تنها معاملات شما را انجام می‌دهد، بلکه به شما در انتخاب سهام کمک می‌کند. اگر اطلاع زیادی از بازار سهام ندارید و همچنین به خواندن و تحلیل گزارش‌های مالی علاقه‌مند نیستید؛ باید برای سرمایه‌گذاری با افراد حرفه‌ای مشورت کنید. مثلاً جهت سرمایه‌گذاری در صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک و مدیریت پرتفوی باید با چنین مشاوره‌ی مشورت کنید.

صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک: مجموعه‌ای از پول سرمایه‌گذاران است که توسط افراد حرفه‌ای اداره می‌شود. این افراد حرفه‌ای سهام و اوراق مشارکت شرکت‌های دیگر را با پول‌های سرمایه‌گذاران خریداری می‌کنند و در صندوق قرار می‌دهند. سهم شما از

مدیریت پرتفوی (سبد گردان):

راهبرد سرمایه‌گذاری، ابزار سرمایه‌گذاری و سطح ریسک و یا بازده مشورت می‌کنید و در صورت تغییر بازار، طرح مورد نظر را با مدیر پرتفوی بررسی می‌نمایید.

پیشنهاد کننده‌ی طرح‌های سرمایه‌گذاری مناسب که با نیازهای خاص سرمایه‌گذاران متناسب است. این خدمات برای مقادیر کلان پول ارایه می‌شود. شما از طریق این نوع خدمات، با مدیر پرتفوی خود در مورد

چگونه یک کارگزار، یک صندوق سرمایه‌گذاری مشترک یا یک مدیر پرتفوی (سبد گردان) را انتخاب کنیم؟

گذشته‌ی خود را در اختیار شما قرار دهند. مطمئن شوید که شما و نیازهای شما را درک می‌کنند. هر چه باشد، پول از آن شماست!
اینک شما اصول اولیه‌ی سرمایه‌گذاری در بازار سهام را می‌دانید. با این حال، قبل از این که شروع کنید باید راهبرد سرمایه‌گذاری خود را طرح‌ریزی کنید.

بورس اوراق بهادار نمی‌تواند یک شرکت کارگزاری، صندوق سرمایه‌گذاری مشترک یا مدیر پرتفوی را توصیه کند. اما چند نکته است که باید در نظر داشته باشید.
• اطمینان حاصل کنید که مؤسسه‌ی مورد نظر در سازمان بورس و اوراق بهادار سبب ثبت شده است.
• در مورد تاریخچه‌ی حرفه‌ای آن‌ها تحقیق کنید، از آن‌ها بخواهید اطلاعات عملکرد

راهبرد سرمایه‌گذاری خود را چگونه طرح‌ریزی می‌کنیم؟

۲ - راهبرد متعادل - میان‌مدت
سرمایه‌گذاری کوتاه مدت یک تا پنج سال زمان می‌برد و با تکیه بر رویکرد متعادل و تأکید بر سهام و اوراق مشارکت است، پرتفوی شما ممکن است متشکل از ۴۰ درصد سهام، ۳۰ درصد اوراق مشارکت و ۳۰ درصد بازار پول باشد.

۳ - راهبرد احتیاطی (محافظه کارانه) - کوتاه مدت
سرمایه‌گذاری کوتاه مدت یک سال یا کم‌تر زمان می‌برد با تأکید بر درآمد جاری منظم، حفظ سرمایه و نقدینگی و بخش کوچکی از سهام با هدف رشد بالقوه است. پرتفوی شما ممکن است شامل ۷۵ درصد ابزار بازار پول، ۱۵ درصد اوراق مشارکت و ۱۰ درصد سهام باشد. منظور از ابزارهای بازار پول در این راهبردها، سپرده‌های مدت‌دار بانک است.

ابتدا باید نیازهای خود را تشخیص دهید و در مورد مبلغی که قرار است برای سرمایه‌گذاری کنار بگذارید؛ تصمیم بگیرید. سپس اهداف سرمایه‌گذاری خود را تعیین کنید. یعنی بازده مورد انتظار در چارچوب زمانی مطلوب و سطح ریسکی که مایل به پذیرفتن آن هستید. بر این اساس، یکی از سه راهبرد زیر را می‌توان اتخاذ کرد. در ذهن داشته باشید که درصدها فقط هدف تشریحی دارد و می‌تواند برحسب هر یک از اهداف سرمایه‌گذاران تغییر کند.

۱ - راهبرد پریسک - بلند مدت
سرمایه‌گذاری بلند مدت، پنج سال یا بیش‌تر زمان می‌برد؛ و اساساً با تأکید بر رشد بالقوه و بازده بیش‌تر همراه است. پرتفوی شما ممکن است شامل ۷۰ درصد سهام، ۲۰ درصد اوراق مشارکت و ۱۰ درصد ابزار بازار پول باشد.

قبل از سرمایه‌گذاری، اصول سرمایه‌گذاری هوشیارانه، در بازار سهام را یاد بگیرید

چرخه‌هایی را دنبال می‌کند و مانند اقتصاد نوسان دارد. مطالعات جدید نشان داده است که قیمت بسیار پایین سهام (بازار راکد) به دنبال بازار پررونق به وجود می‌آید. بسته به میزان رشد بازار، تغییر از یک بازار راکد به یک بازار پررونق در بازارهای توسعه یافته از ۱ تا ۳ سال طول می‌کشد و این نوسان در بازارهای نوظهور مانند ایران سه سال یا حتی بیش از سه سال طول می‌کشد.

۳ - تپه را دنبال کنید نه یویو را
همیشه به روند بلند مدت بازار توجه داشته باشید و از افت و خیزهای روزانه و تغییر قیمت‌ها نترسید. با چنین اندیشه‌ای شما می‌توانید پول بیش‌تری به دست آورید. به خاطر داشته باشید که هر چه ریسک بیش‌تری را بپذیرید، می‌توانید بازده بیش‌تری به دست آورید. پسر بچه‌ای را تصور کنید که از یک تپه بالا می‌رود و با یک یویو بازی می‌کند. او پیوسته در حال بالا رفتن است ولی یویو پایین و بالا می‌رود، اما هر دفعه که یویو پایین می‌آید نسبت به دفعه‌ی قبل بالاتر است چون پسر بچه الان روی زمین بلندتری قرار داد. در مورد بازار سهام نیز همین‌طور است. همیشه به روند طولانی مدت بازار توجه داشته‌ باشید و از افت و خیزهای روزانه و تغییر قیمت‌ها نترسید.

۱ - تمام تخم‌مرغ‌هایتان را در یک سبد نگذارید

سرمایه‌گذاران با توزیع پول خود در میان سرمایه‌گذاری‌های مختلف، از سرمایه‌ی خود در مقابل ریسک محافظت می‌کنند. اگر شما ترکیبی از انواع مختلف سهام، اوراق مشارکت یا صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک را خریداری کنید، تمام پس‌انداز خود را در صورت عدم موفقیت یکی از سرمایه‌گذاری‌های خود از دست نخواهید داد. دست کم در ۸ تا ۱۰ شرکت و ۴ تا ۵ بخش سرمایه‌گذاری کنید. هیچ‌کس نمی‌تواند پیش‌بینی کند که اقتصاد کشور یا اقتصاد یک شرکت در آینده چه‌طور عمل خواهد کرد. بنابراین، تنوع بسیار مهم است چرا که به محافظت از پس‌انداز شما کمک می‌کند، هر چند یک تضمین کامل به‌شمار نمی‌رود.

۲ - از نوسان قیمت‌ها نترسید

فهمیدن دلیل نوسان قیمت‌ها به‌منظور درک تغییراتی که در بازار سهام رخ می‌دهد، اهمیت دارد. مطمئن باشید شما تنها شخصی نیستید که می‌گوید "من دلیل تغییر قیمت‌های سهام را نمی‌فهمم!" شما باید سهام را مانند کالاهای دیگر فرض کنید. قیمت کالاها بر مبنای عرضه و تقاضا نوسان می‌کند. به‌عنوان مثال، اگر تقاضای گوجه‌فرنگی کم‌تر از عرضه‌ی آن باشد این امر باعث کاهش قیمت گوجه‌فرنگی می‌شود و برعکس. این مسئله در مورد قیمت سهام نیز صدق می‌کند. بازار سهام،

ع - به احساسات لحظه‌ای خود و یا به توصیه‌ی دوستانتان توجه نکنید

شما در زندگی‌تان تصمیمات زیادی می‌گیرید که بر اساس احساسات خود و آن‌چه که مردم می‌گویند می‌باشد. آیا این‌طور نیست؟ سرمایه‌گذاران زیرک در این موارد بیشتر تحقیق می‌کنند. شما هم در سرمایه‌گذاری باید بیش‌ترین اطلاعات ممکن در مورد شرکتی که می‌خواهید در آن سرمایه‌گذاری کنید، جمع‌آوری کنید. از کارگزار بخواهید که اطلاعات خود در ارتباط با بازار سهام، بخش‌ها و شرکت‌های مختلف را در اختیار شما قرار دهد. همچنین صورت‌های مالی منتشر شده شرکت‌ها، گزارش حسابرسی، گزارش بخش صنعت، گزارش اقتصاد و نشریات بورس اوراق بهادار تهران را ببینید، خلاصه این‌که به احساسات لحظه‌ای خود و یا توصیه‌های

دوستان خود توجه نکنید. در مورد شرکت‌هایی که می‌خواهید در آن

سرمایه‌گذاری کنید تحقیق و مطالعه کنید تا یک تصمیم آگاهانه بگیرید.

عوامل زیادی در تغییر قیمت‌ها مؤثرند این عوامل عبارتند از:

الف) عملکرد شرکت: سود، وضعیت مالی و رشد بالقوه‌ی شرکت عبارت است از عملکرد شرکت

برای کسب اطلاعات در مورد عملکرد شرکت‌ها با کارگزار خود تماس بگیرید، یا به سایت بورس تهران مراجعه نمایید؛

www.irbourse.com

ب) صنایع مختلف: بعضی صنایع در مقاطع زمانی خاص رونق پیدا می‌کند و رشد بالقوه‌ی زیادی دارند، به‌ویژه بخش‌هایی که باید با فناوری‌های جدید عمل کنند.

ج) اقتصاد ملی: اگر اقتصاد در حال رکود باشد، به‌طور معمول قیمت سهام کاهش می‌یابد اما در یک اقتصاد در حال رونق، قیمت سهام افزایش می‌یابد.

د) رویدادهای جهانی: از آن‌جا که این رویدادها بر اقتصاد اثر می‌گذارند، بر قیمت سهام نیز مؤثرند.

ه - از احساسات خود تبعیت نکنید

اگر از احساسات خود تبعیت کنید مطمئناً زیان مالی خواهید دید. اگر زمانی که می‌شنوید مردم در مورد سود خود یا بالا بودن قیمت بازار صحبت می‌کنند با عجله دست به کار می‌شوید و زمانی که اخباری در مورد کاهش قیمت‌ها از تلویزیون می‌شنوید دچار وحشت می‌شوید و اقدام به فروش می‌کنید، دچار زیان خواهید شد. دقیقاً به‌همین دلیل است که سایر سرمایه‌گذاران کسب سود می‌کنند اما شما خیر. راه دیگر این است، زمانی که قیمت رو به کاهش است بخرید و زمانی که بازار رو به بالاست، بفروشید.

۶ - بررسی و نظارت

شما باید سرمایه‌گذاری / پرتفوی خود را به‌طور منظم مورد بازنگری قرار دهید و بررسی کنید که آیا هماهنگ با بازار است یا برخلاف آن. همچنین لازم است آن را با سایر گزینه‌های سرمایه‌گذاری نیز مقایسه کنید. بررسی پرتفوی این فرصت را نیز به شما می‌دهد که اشتباهات خود را کشف کنید و دیگر آن‌ها را تکرار نکنید. زمانی را صرف بازنگری کنید، حرف ما این نیست که باید هر روز این کار را انجام دهید، اگر هر هفته پرتفوی خود را بازنگری نمی‌کنید؛ دست کم هر ماه این کار را انجام دهید.

قسمت دوم

بازار سهام چگونه عمل می‌کند؟

بازار سهام چگونه عمل می‌کند؟

اگر شما آماده‌ی سرمایه‌گذاری در بازار سهام باشید باید از قبل یک کارگزار یا یک صندوق سرمایه‌گذاری مشترک یا یک مدیر پرتفوی را انتخاب کنید. پرتفوی خود را بسازید و به این شکل اولین معامله‌ی خود را آغاز کنید.

همان‌طور که گفته شد، تمام معاملات سهام شرکت‌های پذیرفته شده، در بورس و تنها از طریق کارگزاران انجام می‌شود. حتی صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک و مدیران پرتفوی دارای کارگزار هستند. سازمان بورس و اوراق بهادار (سبا) مقام ناظر بازار سرمایه است.

سبا یک سازمان نظارتی است و بر روی کار بورس اوراق بهادار تهران نظارت

می‌کند. هم‌چنین سبا جواز فعالیت مؤسسات کارگزاری، صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک و مدیران پرتفوی را صادر می‌کند.

مکان معامله: بورس اوراق بهادار تهران
بورس همانند فروشگاه است، اما شما به جای خرید کالا، سهام و اوراق مشارکت خریداری می‌کنید. در بورس شما می‌توانید برای

فروش سهام و اوراق مشارکت نیز اقدام کنید. تنها افراد مجاز برای خرید و فروش، کارگزاران هستند که به‌عنوان نماینده‌ی سرمایه‌گذاران عمل می‌کنند. برخلاف فروشگاه‌ها، قیمت در بازار سهام به وسیله‌ی کارگزاران و به‌واسطه‌ی اختیاری که سرمایه‌گذاران برای انجام سفارش خرید و فروش به ایشان واگذار کرده‌اند، تعیین می‌شود.

کالاهایی که می‌خرید

الف) سهام و اوراق قرضه‌ی پذیرفته شده در بورس

همان‌طور که گفته شد، به‌منظور خرید یا فروش سهام و اوراق مشارکت، شرکت‌های منتشرکننده باید سهام و اوراق مشارکت خود را از طریق واحد پذیرش وارد بورس کنند. این واحد قوانین پذیرش را که این شرکت‌ها باید بپذیرند شرح می‌دهد. شرکت‌ها ممکن است از طریق جداول زمانی متفاوت در بورس پذیرفته شوند.

این جداول زمانی برحسب الزامات پذیرش و نوع ریسک، متفاوت است. شما به‌عنوان یک سرمایه‌گذار دارای این حق هستید که بدانید چه شرکت‌هایی و طبق کدام جداول زمانی پذیرفته می‌شوند. این امر به شما در ارزیابی شرکت و سطح ریسک آن کمک می‌کند.

ب) سهام و اوراق مشارکت پذیرفته نشده در بورس

اگر شرکت در بورس پذیرفته نشده باشد و سهامدار یا فردی که دارای اوراق قرضه است بخواهد آن را به شخص دیگری بفروشد باید از طریق چرخه‌ی دیگری در بازار خارج از بورس (فرا بورس) اقدام کند.

نحوه‌ی انجام معامله در بورس تهران را ببینیم

فلش‌های نقطه‌چین فرآیند سفارش فروش سهام را نشان می‌دهد

معامله را می‌توان به سه مرحله‌ی اصلی تقسیم کرد:

۱ - سفارش به شرکت کارگزاری

سرمایه‌گذار در مورد اوراق بهاداری که می‌خواهد بخرد یا بفروشد تصمیم گرفته است و به کارگزار سفارش انجام معامله را می‌دهد.

• **سفارش بازار:** سفارش خرید یا فروش اوراق بهادار به قیمت بازار در مقطع زمانی تعیین شده است. در این نوع سفارش، مشتری تعیین قیمت را به بازار و کارگزار واگذار می‌کند.

• **سفارش محدود:** کارگزار را ملزم می‌سازد سفارش خرید یا فروش را در یک قیمت خاص و در یک محدوده‌ی زمانی خاص انجام دهد.

۲ - انجام سفارش‌ها

کارگزار سفارشی را ثبت می‌کند و معامله از طریق هماهنگی خودکار صورت می‌گیرد.

طی جلسه‌ی معاملاتی، کارگزار سفارش‌های دریافتی از مشتریان را وارد سامانه‌ی معاملات می‌کند و سامانه‌ی معاملات را به صورت خودکار و بر اساس اولویت‌های زیر انجام می‌دهد:

۱. نوع سفارش (خرید یا فروش)
۲. قیمت سفارش (قبول سفارش بر مبنای کم‌ترین قیمت در مورد فروش و بالاترین قیمت در مورد خرید)
۳. زمان سفارش (اگر سفارشات خرید یا فروش دارای قیمت یکسان باشد، اولویت با سفارشی است که زودتر وارد شده است).

کنترل و نظارت بازار

معامله طی یک جلسه‌ی معاملاتی و در روزهای شنبه تا چهارشنبه هر هفته از ساعت ۹ تا ۱۲:۳۰ انجام می‌گیرد و توسط واحد نظارت بر بازار نظارت می‌شود. کار این واحد کسب اطمینان از انجام معاملات تحت مقررات معاملاتی بورس تهران است. سبب هم بر معاملات نظارت می‌کند و تخلفات مشاهده شده در جریان معاملات توسط بورس تهران و سبب مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۳ - تسویه و پایای معاملات

وقتی که جلسه‌ی معاملاتی پایان می‌یابد، تمام معاملات برای تسویه و پایای، به طور خودکار به شرکت سرمایه‌گذاری مرکزی اوراق بهادار فرستاده می‌شود. این شرکت سهام و اوراق مشارکت را به خریدار و پول را به فروشنده تحویل می‌دهد. این فرایند بین مؤسسه کارگزاری که معامله را انجام می‌دهد، و شرکت سپرده‌گذاری صورت می‌گیرد و سه روز از زمان معامله طول می‌کشد. " $T+3$ " به معنای سه روز بعد از روز معامله است.

قبل از انجام معامله باید چه چیز را مد نظر داشته باشید؟

قیمت پایانی: قیمت پایانی سهم / اوراق مشارکت
سود تقسیمی: مبلغی از سود شرکت است که به سهامدار تعلق می‌گیرد.

حجم معاملات: کل تعداد سهام / اوراق مشارکت معامله شده در طول یک جلسه معاملات

- شما در طول روز می‌توانید این اطلاعات را از طرق زیر به دست آورید:
- وبسایت بورس تهران
- روزنامه‌های مالی
- رسانه‌ها و سایر سایت‌های اطلاع‌رسانی

تغییر: قیمت پایانی منهای قیمت آغازین

بیش‌ترین و کم‌ترین: بالاترین و پایین‌ترین

قیمت معامله در طول جلسه معاملاتی

بیش‌ترین و کم‌ترین قیمت طی ۵۲ هفته:

بالاترین و پایین‌ترین قیمت معامله طی یک دوره ۱۲ ماهه را نشان می‌دهد.

نسب سود / قیمت: تعداد دفعاتی که شما درآمد (سود)تان را بر مبنای قیمت اولیه‌ی سهام در زمان خرید آن، دریافت می‌کنید. هر چه نسبت درآمد / قیمت بیشتر باشد درآمد (سود) شرکت بیشتر است و برعکس.

در صورت داشتن مشکل به کجا مراجعه کنیم؟

- اگر در مورد چیزی شک دارید یا هر گونه پرسشی در مورد مؤسسه‌ی مورد نظر یا شکایتی داشتید با بورس اوراق بهادار تهران یا سازمان بورس و اوراق بهادار تماس بگیرید.
- شکایات شما مهم است زیرا با بررسی شکایات شما، امکان کشف یک اشتباه یا تخلف در بازار فراهم می‌شود و سرمایه‌گذاران دیگر از این تخلف در امان می‌مانند.

تبریک! اینک شما اصول اولیه را یاد گرفته‌اید

- پول روی درخت سبز نمی‌شود.
- قبل از شروع، برنامه‌ریزی کنید.
- کار سختی نیست، فقط باید اصول اولیه را بدانید.
- هم اینک شروع کنید، با کم شروع کنید، در جوانی شروع کنید.
- ریسک بیش‌تر = بازده بیش‌تر
- حدود تحمل خود در مقابل ریسک را بدانید، با سرمایه‌گذاری‌ها آشنا شوید، سپس تصمیم بگیرید.
- برای سرمایه‌گذاری در بورس لازم نیست نابغه باشید.

همیشه به خاطر
داشته باشید

بورس اوراق بهادار تهران دارای تالارهای منطقه‌ای در مراکز استان‌های کشور است و دانش‌آموزان شهرستانی می‌توانند با مراجعه به این تالارها اطلاعات لازم را اخذ کنند.

برای اطلاعات بیشتر از چگونگی خرید و فروش سهام از مدیر مدرسه خود بخواهید بازدیدی از بورس تهران برای شما هماهنگ کند.

نشانی

بورس اوراق بهادار تهران - خیابان حافظ - شماره‌ی ۲۲۸
کدپستی: ۱۱۳۸۹۶۴۱۶۱ تلفن: ۴۴۴-۶۶۷۱۰

سایت: www.Irbourse.com
www.Iranbourse.com

آینده ای روشن با سهام

9 789612 471262